

idegen nyelvet jelnyelven tanító oktató szakirányú továbbképzési szak

I. A szakirányú továbbképzés neve:

idegen nyelvet jelnyelven tanító oktató szakirányú továbbképzési szak

II. A szakirányú továbbképzési szak FIR-kódja:

III. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszám:

OH-FHF/238-2/2010.

IV. A létesítő intézmény neve:

Eötvös Loránd Tudományegyetem

V. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:

1. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:

Idegen nyelvet jelnyelven tanító oktató szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Idegen nyelvet jelnyelven tanító oktató

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Pedagógusképzés képzési terület

4. A szakirányú továbbképzésre történő felvétel feltétele:

A) Halló jelentkezők:

idegennyelv-szakos tanári oklevél bármilyen élő idegen nyelvből;

alapfokú jelnyelvi tanfolyami tanúsítvány.

B) Siket jelentkezők (natív jelelők):

Tekintettel arra, hogy az eddigi képzésünk nem tette lehetővé siket hallgatóknak a nyelvtanári oklevél megszerzését, az esélyegyenlőségük biztosítása érdekében siket hallgatók az alábbi feltételekkel jelentkezhetnek:

legalább főiskolai szintű tanári (bármely szakképzettség) vagy gyógypedagógia
alapképzési szakon szerzett oklevél;

jelnyelv-oktatói tanfolyami tanúsítvány;

B2 szintű (korábban középfokú) vagy annál magasabb szintű, államilag elismert
nyelvvizsga-bizonyítvány bármilyen élő idegen nyelvből, 'B' típus (csak írásbeli).

5. A képzési idő:

2 félév

6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

60 kredit

7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

a) A képzés célja:

A szakirányú továbbképzési szak megalapítását a magyarországi siket közösségen belül egyre határozottabban megfogalmazódó igény a nyelvtanulásra, valamint a kétnyelvű (bilingvális) oktatás bevezetésére teszi szükségessé. Ez az igény

találkozik a jelnyelvtörvényben megfogalmazott elvekkel, illetve a Magyar Köztársaság nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeivel amennyiben:

- biztosítja valamennyi siket egyén számára az oktatáshoz való hozzáférést a saját nemzeti jelnyelvén;
- meghozza a megfelelő intézkedéseket, hogy a fenti feladat ellátására megfelelő tanárokat – közöttük fogyatékossgal élő tanárokat – képezzenek.

b) A képzés során megszerezhető ismeretek, tudáselemek:

A szakirányú továbbképzési szak elvégzésével a végzettek képesek:

- megszerzett magyar jelnyelvi ismereteiket önállóan fejleszteni;
- a magyar jelnyelvet hatékonyan alkalmazni az oktatásban;
- a siket kultúra és siket identitás jellegzetességeit érteni és tisztelni;
- a tananyagot a siketek vizuális gondolkodásának megfelelően feldolgozni és bemutatni;
- az ismereteket jelnyelven közvetíteni, magyarázatot adni;
- a jelnyelven kapott információt a mindennapi szituációkban és az oktatás kontextusában megérteni és feldolgozni.

c) Személyes adottságok, készségek:

A szakirányú továbbképzési szak elvégzésével a végzettek rendelkeznek:

- a jelnyelvhez, valamint a siket kultúrához kapcsolódó jelenségek/problémák felismerési és kreatív kezelési képességével;
- jó problémamegoldó és kommunikációs képességgel;
- kreatív szemlélettel;
- a magyar jelnyelv és a siket kultúra iránti magas fokú motivációval és elkötelezettséggel;
- az inkluzív nevelés és oktatás elveinek a gyakorlatban való alkalmazásához szükséges felkészültséggel.

d) A szakképzettség konkrét környezetben, tevékenységrendszerben történő alkalmazása:

A szakirányú továbbképzési szak elvégzésével a végzettek alkalmasak:

- megszerzett ismereteik birtokában a választott idegen nyelv magyar jelnyelvi közvetítéssel való tanítására;
- a bilingvális oktatási módszerek és tananyagok hatékony alkalmazására;
- a siket nyelvtanulók felkészítésére a nyelvvizsgák írásbeli részére;
- a siket szülőkkal való kapcsolattartásra;
- az inkluzív nevelés elveinek a megvalósítására a nyelvoktatásban;
- a siket tanulókkal való hatékony együttműködésre.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kredit értékek:

Nyelvfejlesztés:	18-22 kredit
<p>A nyelvi alapozó modul keretében a hallgatók meglévő, alapfokú jelnyelvi ismereteinek egy szintre hozása után a magyar jelnyelvi szókinccs és kifejezőkészség középszintre emelése kezdődik el. Kiemelt szerepet kapnak az iskolai tanár-diák szituációk: kérdés-felelet, magyarázat, problémamegoldás, konfliktuskezelés, véleménykifejtés, összefoglalás és jegyzetkészítés. A jelnyelvi lexikai és grammatikai kompetenciafejlesztés célja a magyar jelnyelv speciális nyelvtani eszközeinek elsajátítása, a folyékony kommunikáció és a komplex jelnyelvi szövegek megértésének kialakítása, a későbbi önálló nyelvfejlesztés megalapozása. A natív jelnyelv-használónak minősülő hallássérült hallgatók esetében a Lexikai és grammatikai kompetencia gyakorlatok legfőbb célja, hogy tudatosítsa a jelnyelvi eszközök használatát.</p>	
Sikettanulmányok:	6-10 kredit
<p>A modul bevezetést nyújt a siketek világába és a siketek kultúrájába, a jelnyelvek és a magyarországi jelnyelv történetébe. Bemutatja a siket közösségek és a siket kultúra életében kiemelkedő szerepet játszó személyeket, intézményeket és eseményeket; rávilágít a jelnyelvhasználat és a siket identitás szoros összefüggésére. Célja a siketséggel, a siket emberekkel és a jelnyelvekkel kapcsolatosan érvényesülő többségi sztereotípiák, szemléletmódok, ideológiák nyomon követése, illetve mindezeknek a magyarországi, valamint a világ számos pontján élő siket közösség életére gyakorolt hatásának bemutatása. Tárgyalja a siketekre vonatkozó legfontosabb hazai és nemzetközi jogszabályokat és állásfoglalásokat. Az ismeretkör magában foglalja a siketség, a siket identitás és siket közösségek témáját tárgyaló alkotások bemutatását, valamint irodalmi alkotások magyar jelnyelvi fordításainak/adaptációinak (az ún. „csendes könyveknek”) az ismertetését.</p>	

Nyelvpedagógia modul:	18-22 kredit
<p>A modul elméleti és főként gyakorlati kurzusai tárgyalják a Magyarországon eddig inkább csak kísérletképpen alkalmazott módszereket és a külföldi siket nyelvoktatásból átvehető tapasztalatokat részben előadás, részben órai megfigyelések és azok feldolgozása útján. Mikrotanítás formájában a hallgatók gyakorlatot szerezhetnek kis létszámú, nyelvtanulói csoportokban a megismert módszerek alkalmazásában. Választható tárgyak keretében a napjainkban konkrétan jelentkező gyakorlati igények kielégítésére kaphatnak felkészítést a hallgatók, mint például a siketekre írott nyelvoktató tananyagok készítése, videós és internetes anyagok adaptálása, vagy nyelvvizsga előkészítő gyakorlófüzetek írása.</p>	

9. A szakdolgozat kredit értéke:

10 kredit